

چگونه خالصانه به دیگران خدمت کنیم؟

بدیع شمس

هر فرد مشتاقی در این جهان برای ایجاد تعادل در زمان، رشد روحانی، زندگی خانوادگی، کار و مسئولیت‌های اجتماعی تلاش می‌کند در اثر پیشرفت فن‌آوری، با ابزارهای بسیاری که ما را قادر می‌سازد بیشتر و بیشتر همزمان چند کار را انجام دهیم، ما از وجود انسانی به کار انسانی تبدیل شده‌ایم. همچنین گسترش فراگیر مادی‌گرایی رشد روحانی ما را تهدید و انرژی ما را تلف می‌کند. با وجود همه این فعالیت‌های جنون‌آمیز، ما چگونه می‌توانیم برای یک چیز دیگر وقت داشته باشیم – یک اقدام اجتماعی، یک مسئولیت بیشتر؟ اگر چه اراده خدمتی به دیگران می‌تواند در ابتدا کار سختی به نظر بیاید که باید آن را در زندگی شلوغ خود جای دهیم، ولی در واقع لازم نیست این کار حتماً پروژه بزرگی شود. هر نگاه، اشاره، کلمه، یا اقدامی که به دیگران کمک کند می‌تواند هدیه‌ای به صورت یک خدمت به آنها باشد. مفهوم خدمت برای بیشتر ما چیز جدیدی نیست، زیرا ما درباره این موضوع منبعی غنی از آموزه‌های روحانی در بسیاری از منابع دینی، فلاسفه، شاعران، متفکران بزرگ و انسان‌شناسان داریم. ما می‌دانیم چگونه شخصیت‌های مقدس مثل مسیح، محمد، مهاتما گاندی، و عبدالبهاء الگویی از خدمت در طول حیاتشان بودند:

«زیرا که پسر انسان نیز نیامده تا مخدوم شود. بلکه تا خدمت کند و تا جان خود را فدای بسیاری کند» (انجیل مرقس، باب 10، آیه 45)

«امروز انسان کسی است که بخدمت جمیع من علی الأرض قیام نماید» (حضرت بهاء‌الله، منتخباتی از آثار حضرت بهاء‌الله، ص 160)

بهترین راه یافتن خویش این است که خود را غرق در خدمت به دیگران کنید. – ماهاتما گاندی (ترجمه نگارنده)

«محبت بندگان الهی محبت الله است و خدمت به عالم انسانی است ... هر کسی تخمی بیفشاند، شقایق حقایق برآید و آن محبت الله است، معرفت الله است ... اگر چنین تخمی را نفسی در این عالم بیفشاند در جمیع عوالم الهی برکت یابد»

(حضرت عبدالبهاء، خطابات حضرت عبدالبهاء، جلد 2، ص 9)

دیگر چگونه دنیای ما می‌تواند متحد شود اگر شهروندان آن برای کمک به یکدیگر تلاش نکنند؟ دیگر چطور رنج‌های جهان می‌تواند کم شود؟ اشخاص عادی در جهان مثل من و شما در نهایت تفاوت را ایجاد می‌کنیم، و زمین را جایی بهتر و صلح‌آمیزتر می‌سازیم – اگر یک قدم بیشتر برای برای کمک به هموعان خود برداریم. تعالیم بهایی همه مردم را تشویق

می‌کنند تا خود را به عرصه خدمت به دیگران تقدیم نمایند: «چون شمع بر افروزید و چون نسائم الهی بوزید و چون نفحات مشک جان و فوائح ریاض رحمن مشام اهل عرفان را معطر نمایند و چون انوار ساطعه از آفتاب حقیقی، قلوب اهل عالم را منور کنید. نسیم حیاتی و شمیم عرار حدیقه نجات. مردگان را جان بخشید و خفتگان را هوشیار و بیدار کنید. در ظلمت امکان شعله نورانی باشید و در بادیه گمراهی چشمه حیات و هدایت ربّانی. وقت همت و خدمت است و زمان شعله و حرارت. تا زمان از دست نرفته است این فرصت را غنیمت شمردید و این وسعت را اعظم نعمت. عنقریب این چند روزه عمر فانی به سر آید و با دست تهی به حفره خاموشی در آئیم. پس باید دل به جمال مبین بندیم و تمسک به حبل متین جوئیم و کمر خدمت بر بندیم و آتش عشق برافروزیم و از حرارت محبت الله بسوزیم» (حضرت عبدالبهاء، مکاتیب حضرت عبدالبهاء، جلد 1، صص 476-477)

پس بیابید درباره مفهوم خدمت در زندگی خود دوباره فکر کنیم، و به کمک لیست کوتاه ذیل به بسیاری از خدمات ممکن که به روی ما باز است نگاهی بیندازیم. شما می‌توانید در نوعی از خدمت مشغول شوید که تعهدات شما را برآورده کند و شما را به جامع‌تر بزرگتری مرتبط نماید. این نوع خدمت می‌تواند از طریق اقدامات شما فرصت‌های بهتری برای ملاقات با افراد و معرفی مفهوم خدمت به دیگران با بهترین درک ممکن ایجاد نماید. این لیستی از فرصت‌های خدمت است که می‌تواند به شما کمک کند خدمتی را پیدا کنید که با استعداد و علاقه شما مطابقت دارد:

- انجام دادن شغل به نحو احسن، که نه تنها یک خدمت بزرگ است بلکه در آموزه‌های بهایی عبادت محسوب می‌شود.
- بهترین خودتان باشید؛ با حرکت، کلام یا اقدامی محبت‌آمیز. گاه و بی‌گاه کارهایی از روی مهربانی انجام دهید: برای کسی که در صفی مقابل شما ایستاده دعا کنید، جای خود را در صف به کسی دهید که عجله دارد، به یک غریبه یک دسته گل بدهید، چمن‌های همسایه را بچینید و مرتّب کنید.

- دیدار از خانه‌های سالمندان، بیمارستان‌ها و انجام خدمات داوطلبانه برای آنها
- رساندن مردم به قرارهایشان، یا خرید و تمیزکاری کردن برای همسایه‌ها
- داوطلب شدن در مراکز زنان، مراکز مداوا، پناهگاه بی‌خانمان‌ها و سازمان‌ها
- کلاس‌های آموزشی: رقص، موسیقی، هنر، ورزش، سواد، کامپیوتر، و بسیاری موضوعات دیگر
- ملاقات کردن یا زنگ زدن به افراد نیازمند و پیشنهاد دست دوستی و همراهی به افراد
- آموزش دادن تعمیرات خانه، تعمیرات ابزارآلات، یا تعمیر اتومبیل
- کمک کردن به پناهندگان و تازمواردین، خدمات داوطلبانه در سازمان مخصوص خوشامدگویی
- ارائه خدمات مشاوره، پزشکی یا حقوقی

- چیدن دکور، گریم، یا دوختن لباس برای تئاتر ها و نمایش‌ها
- و خیلی ساده، به یاد آوردن افرادی که دوران سختی را در زندگی می‌گذرانند در افکار و دعا‌های خود

همان‌طور که جستجوی خود برای خدمت به بشریت آغاز می‌کنید، به این کلمات دقت کنید: لطفاً اطمینان حاصل کنید که وقتی خدمات خود را ارائه می‌دهید به مرزهای نهادها، افراد، و خانواده‌ها احترام بگذارید. همچنین بر این که چرا در آنجا خدمت می‌کنید، تمرکز نمایید نه بر انگیزه‌های دیگران. بعضی افراد به خاطر خودشناسی یا رفع کسالت در سازمان‌ها داوطلب می‌شوند، و واقعاً جوهره خدمت به دیگران با نیت خالص را دریافت نکرده‌اند. این را گوشه ذهن خود نگه دارید تا باعث ناراحتی شما نشود و تأثیر منفی بر شما نگذارد.

با این وجود، اگر فرصت خدمت به دیگران را با روی گشاده و نیت خالصانه عشق و محبت به دست آورید، مشاهده خواهید کرد که هدایایی که به دیگران تقدیم می‌کنید هزاران برابر به شما باز خواهد گشت.